

СОВЕТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА

**Годишен извештај за работењето на Советот за унапредување и надзор
на ревизијата за 2013 година**

Скопје 2014

Содржина

1. Основање и мисија.....	3
2. Изработка и донесување подзаконски акти поврзани со активностите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.....	4
3. Лиценцирање	5
4. Учество во изработка на измени и дополнувања на Законот за ревизија	5
5. Соработка со Институтот на овластени ревизори на Република Македонија	6
6. Соработка со релевантни институции во земјата и странство	7
а) Меморандуми за соработка.....	7
б) Работни средби.....	8
7. Транспарентност	8
8. Останати активности на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во 2013 година	9
а) Организирање на тркалезна маса на тема „Унапредување на квалитетот на ревизијата”	9
б) Едукација и градење на капацитетите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата	9
в) Активности поврзани со усогласување со европската регулатива.....	10
г) Други активности.....	10
9. Заклучоци	10
10. Финансиски информации за реализација на Финансискиот план за 2013 година.....	11

1. Основање и мисија

Заради унапредување и надзор на ревизијата, Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за финансии, основаше Совет за унапредување и надзор на ревизијата (во понатамошниот текст: Советот), како самостојно и независно регулаторно тело, со јавни овластувања утврдени во Законот за ревизија на РМ (Службен Весник 158/10, 135/11, 50/12, 188/13 и 43/14).

Советот има за цел преку стручни анализи и препораки, советувања и вршење независен јавен надзор на надворешната ревизија, да работи во насока на нејзино унапредување, да го поттикнува придржувањето кон високите професионални стандарди во ревизорската професија, како и да ја зајакне довербата на заинтересираните страни во податоците кои се објавени во финансиските извештаи.

Советот го сочинуваат седум члена. Во 2013 година Советот функционираше во следниов состав

- Соња Ѓелова – Стојанова – Претседател
- Фросина Целеска – Член претставник од Народната банка на Република Македонија
- Наташа Стојкова – Член претставник од Агенцијата за супервизија на осигурувањето
- Славица Илиевска – Член претставник од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија
- Зорица Божиновска Лазаревска – Член претставник од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија
- Драган Давитков – Член претставник од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија

Советот ги врши следниве работи:

- дава насоки на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија за прашања за кои е надлежен согласно со Законот за ревизија,
- дава согласност за Статутот и актите на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија, во врска со контролни и дисциплински постапки,
- врши контрола над Институтот на овластени ревизори на Република Македонија во спроведувањето на контролните и дисциплинските постапки согласно со укажувањата и препораките на Советот за унапредување и надзор на ревизијата,
- дава согласност на годишната програма и годишниот извештај за работа на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,

- го следи спроведувањето на годишната програма за контрола на квалитет на ревизија на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,
- ја проверува потребната документација за издавање ревизорски лиценци,
- го проверува извештајот за транспарентност согласно со Законот за ревизија,
- ја следи постапката што ја спроведува Институтот на овластени ревизори на Република Македонија за признавање на квалификација за ревизор стекната во странство,
- на барање на лицето кое ги исполнува условите од Законот за ревизија, Советот за унапредување и надзор на ревизијата издава лиценца за овластен ревизор,
- Издава лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштвата за ревизија и на овластен ревизор–трговец поединец кои ги исполнуваат условите од Законот за ревизија и
- воспоставува соработка со релевантни меѓународни институции.

Во текот на 2013 година Советот беше насочен кон заокружување на процесот на издавање лиценци за вршење на работи на ревизија на друштвата за ревизија и овластените ревизори – трговци поединци, издавање на лиценци за овластени ревизори (согласно со Законот за ревизија), следење на работата на Институтот на овластени ревизори на Р. Македонија преку разгледување и давање согласност на нивните акти, давање предлози и забелешки на предлог - измените на Законот за ревизија, зајакнување на капацитетот на стручната служба на Советот преку активно учество во работилници на REPARIS проектот и склучување меморандуми за соработка со релевантни институции во Република Македонија.

Советот е колективен орган кој работи на седници и донесува одлуки со мнозинство гласови од присутните членови на седницата.

Во текот на 2013 година Советот одржа вкупно 27 седници.

2. Изработка и донесување подзаконски акти поврзани со активностите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Во текот на 2013 година во насока на примена на регулативата и согласно предвидените активности во Националната програма за усвојување на европското законодавство (НПАА) на Република Македонија, Советот донесе еден нов правилник и две упатства:

- Правилник за начинот и постапката на работата на Советот за унапредување и надзор на ревизијата за решавање во втор степен по жалби на изречените дисциплински мерки на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија;

- Упатство за формата и содржината на образецот на барањето за издавање на лиценца за овластен ревизор и лиценца за работа за вршење на работи на ревизијата;
- Упатство за формата и содржината на лиценцата за работа за вршење на работи на ревизија на овластен ревизор, друштва за ревизија и овластен ревизор – трговец поединец;

Покрај овие акти, на почетокот на годината беше донесен и Тарифник за издавање лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија ,овластен ревизор - трговец поединец и на овластените ревизори, со кој се утврди висината на одделни надоместоци што ги наплаќа Советот во процесот на лиценцирање. Владата на Република Македонија на седницата одржана на 5.2.2013 година донесе одлука за давање на согласност на Тарифникот.

3. Лиценцирање

Главните приоритети на Советот во 2013 година беа насочени кон спроведување на процесот на лиценцирање на овластените ревизори, друштвата за ревизија кои вршат работи на ревизија и овластените ревизори- трговци поединци.

Во текот на 2013 година Советот, согласно член 8 став 2 алинеја 9 и 10, а во врска со член 23, 24 и 25 од Законот за ревизија (Службен весник на РМ бр. 158/10, 135/11 и 188/13) има издадено 169 лиценци за овластени ревизори, 25 лиценци на друштва за ревизија и 9 лиценци на овластени ревизори – трговци поединци. Притоа, првите 41 лиценци на овластени ревизори беа доделени на 16 април 2013 година со пригодна свеченост која се одржа во Порта Македонија во Скопје.

За постојано ажурирање на Регистрите на физичките и правните лица кои вршат ревизија, Советот во континуитет го известуваше Институтот за секое ново лиценцирање.

4. Учество во изработка на измени и дополнувања на Законот за ревизија

Во текот на 2013 година Министерството за финансии започна постапка на измени и дополнувања на Законот за ревизија. Советот имаше активно учество во изработката на овие измени и дополнувања, преку давање забелешки и предлози за унапредување на одредбите на овој закон, заради зајакнување на квалитетот на ревизијата и нејзиниот надзор. Покрај дадените писмени забелешки, дел од членовите на Советот одржаа и работни средби со претставници од Министерството на кои беше разговарано за сите дилеми и отворени прашања поврзани со одредбите на Законот за ревизија. Дел од изнесените забелешки се вградени во Измените и дополнувањата на Законот за ревизија, коишто беа донесени во декември 2013 година.

Меѓутоа, се уште постојат отворени прашања кои што треба да бидат

дополнително разработени и новирани со нови законски решенија. Поради тоа дел од активностите на Советот во 2014 година ќе бидат насочени токму кон изработка на дополнителен предлог за измени на Законот за ревизија.

5. Соработка со Институтот на овластени ревизори на Република Македонија

Една од позначајните активности на Советот во текот на 2013 година беше зајакнување на соработката со Институтот, како еден од основните столбови на ревизорската професија во Република Македонија. Во текот на годината беа разгледани поголем број акти на Институтот за кои Советот даде свое мислење, беа разгледани и беше дадена согласност на следните акти на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија:

- Правилник за начинот и постапката на добивање на уверение за ревизор;
- Правилник за начинот и постапката на добивање на уверение за ревизор на лица кои поседуваат квалификација за ревизор стекната во странство;
- Годишниот извештај за работа на Институтот на овластени ревизори на Р.М во 2012 година;
- Годишната програма за работа на Институтот за 2013 година;
- Годишна програма за континуирано професионално усовршување за 2013 година и
- Тримесечни извештаи за работа на Институтот..

Советот ги разгледа и даде препораки на следниве акти на Институтот:

- Годишната програма за работа на Комисијата за контрола на квалитет на ревизорските услуги за 2013 година
- Предлог - правилникот за начинот и постапката за утврдување на повредите и за дисциплинските мерки на членовите на Институтот на овластени ревизори на РМ
- Одлуката за износот на минимална сума на осигурување за професионално осигурување од штета
- Предлог – Правилникот за начинот и постапката на вршење периодична контрола и следење на обврската за објавување на извештаите за транспарентност

Заради унапредување на соработката помеѓу Советот и Институтот и размена на мислења и ставови во однос на актуелни теми поврзани со ревизорската професија во Република Македонија, на 7.11.2013 година беше одржан заеднички состанок на членовите на Советот и членовите на Управниот одбор на Институтот. Целта на заедничкиот состанок беше да се надминат одредени отворени теми од особено значење на двете институции. На состанокот беа опфатени следниве теми: (1) заокружување на постапката на лиценцирање на физичките и правните лица кои вршат работи на ревизијата и усогласување на регистрите со Законот за ревизија, (2) унапредување на процесот на контрола на квалитет на друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци кој

што го врши Институтот, (3) прашања поврзани со организирање, спроведување и следење на континуираното професионално усовршување, (4) изнаоѓање решение за соодветно евидентирање на обука организирана од акредитирана релевантна институција во странство и (5) изнаоѓање решение во однос на одобрувањето квалификација за ревизор стекната во странство. На состанокот се донесоа заеднички заклучоци кои што треба да помогнат во натамошно унапредување на меѓусебната соработка и зајакнување на надзорот над ревизијата во Република Македонија.

6. Соработка со релевантни институции во земјата и странство

а) Меморандуми за соработка

Значајна активност на Советот е отпочнување постапка за изготвување меморандуми за соработка со институциите за јавен надзор на ревизијата од други земји, преку потпишување меморандум за соработка и организирање на средби со претставници од овие институции, заради размена на практични искуства, проблеми и видувања за развојот и институционалното поставување на ревизорската професија.

Советот во текот на 2013 година иницираше постапки за склучување на меморандуми за соработка со следните регулаторни тела: Сојуз на сметководители, ревизори и финансиски работници на Федерација на Босна и Херцеговина и Здружение на овластени ревизори на Косово - SCAAK.

Во текот на 2013 година беа поднесени иницијативи за потпишување меморандуми за соработка со релевантни институции од Република Македонија. Врз основа на овие иницијативи, на 2.9.2013 година беше потпишан меморандум за соработка со Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија со кој се уреди соработката помеѓу двете институции, за размена на информации и податоци и обезбедување заемна обука и размена на искуства. Прецизирани се информациите и податоците што Комисијата ги доставува до Советот, и обратно, информации и податоци што Советот ги доставува на Комисијата.

На 4.9.2013 година беше потпишан и Меморандумот за соработка меѓу Советот и Агенцијата за супервизија на осигурувањето за размена на информации и податоци и обезбедување меѓусебни обуки и искуства.

Советот има потпишано Меморандум за соработка и со Централниот Регистар на Република Македонија на 19.11.2013 година. Оваа соработка пред се опфаќа размена на информации и податоци и размена на искуства, со цел унапредување на регулацијата на субјектите од нефинансискиот сектор и на ревизијата во Република Македонија.

Во меморандумите со овие институции е регулирана заштитата на информациите и податоците кои се разменуваат, а кои претставуваат класифицирани информации, односно лични податоци и истите се заштитиуваат согласно прописите за безбедност на овие информации и податоци.

б) Работни средби

На 10.05.2013 година членовите на Советот остварија средба со директорот на Бирото за јавни набавки заради разгледување на можноста и потребата од изземање на ревизорските услуги од електронската аукција како начин за доделување на договор за јавна набавка (член 123 од Законот за јавни набавки). Беше заклучено дека треба да се преземат соодветни активности кои што ќе овозможат цената да не биде единствен критериум при изборот на ревизорска услуга. За таа цел, Советот во 2014 година ќе иницира формирање заедничка работна група со Бирото за јавни набавки, чијашто цел ќе биде токму разгледувањето и решавањето на ова прашање.

На 26.06.2013 година Советот оствари средба со директорот на Централен Регистар на Република Македонија. На средбата се разговараше за неподнесените ревизорски извештаи од страна на средните и големите претпријатија кои опфаќаат 35% од регистрираните средни и големи претпријатија во Централниот Регистар на Република Македонија. Истите имаат обврска согласно член 478 од Законот за трговски друштва (Сл. Весник на Р. Македонија бр.28/04 од 30.04.2004) да ги достават најдоцна до 30. јуни во тековната година. За таа цел се одлучи членовите на Советот да остварат средба со Раководителот на секторот кој е задолжен за оваа проблематика. На оперативниот состанок со раководителот на Одделение за водење на Регистарот за годишни сметки на Централен регистар на Република Македонија се разговараше за третманот на консолидираните годишни сметки, независно дали се работи за средни или големи субјекти и нивната обврска за навремено доставување. Беше заклучено да се достави допис до ЦРРМ со барање Советот да биде писмено известен со конкретни податоци, колку од друштвата со состојба на 1.7.2013 година не ја исполнеле својата законска обврска да достават ревидирани финансиски извештаи во законски определениот рок 30 јуни.

Согласно добиеното известување од ЦРРМ заклучно со 30 Јуни ,од 929 субјекти кои биле должни да достават до Централниот регистар на Република Македонија ревидирани и одобрени финансиски извештаи, во законски предвидениот рок 700 субјекти ги доставиле истите.

7. Транспарентност

Една од основните задачи на Советот е проверка на извештаите за транспарентност кои што друштвата за ревизија се должни да ги објавуваат на годишна основа. Извештаите содржат податоци врз основа на кои може да се добијат информации за правната, сопственичката и управувачката структура на друштвата за ревизија, нивниот внатрешен систем на контрола на квалитетот, субјектите кај кои е извршена ревизија во текот на претходната година, политиката што ја следи друштвото за ревизија, вкупниот приход остварен од ревизијата расчленет во четири категории (услуги на ревизија на годишни и консолидирани сметки, дополнителни услуги за уверување на квалитет, даночни советодавни услуги и други неревизорски услуги). При разгледување на

извештаите за транспарентност, Советот обработи 28 извештаи на друштва за ревизија и 11 извештаи на овластени ревизори - трговци поединци. Анализата на извештаите го покажа следното:

- Дваесет и седум друштва за ревизија имаа поднесено извештаи за транспарентност за 2012 година во законски утврдениот рок, едно друштво за ревизија го проби рокот на доставување, а три немаа датум кога го изготвиле Извештајот;
- Извештаите беа објавени на веб - страната на Институтот и на веб - страните на друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци и еден извештај беше објавен во Службен Весник на РМ.
- Дел од барањата пропишани со Законот се исполнуваат генерално, со општи формулации без подетално објаснување на поодделните обврските.

Врз основа на извршената анализа, Советот испрати допис до секое друштво за ревизија / овластените ревизори - трговци поединци кај кој беше утврдено одредено отстапување од барањата на Законот. Во дописот беа образложени заклучоците до кои дојде Советот, со барање друштвата за ревизија / овластените ревизори - трговци поединци во најкус можен рок да ги отстранат утврдените недостатоци.

8. Останати активности на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во 2013 година

а) Организирање на тркалезна маса на тема „Унапредување на квалитетот на ревизијата”

Советот организираше тркалезна маса на тема „Унапредување на квалитетот на ревизијата” на 10.12.2013 година.

Целта на средбата беше да се информира професијата за клучните наоди од проверките на квалитет и да се продискутираат предлози за унапредување на квалитетот во ревизијата кои произлегуваат од наодите на контрола на квалитетот кај овластените ревизори.

На работилницата учествуваат членовите на Советот, членовите на комисиите при Институтот на овластени ревизори на Република Македонија и претставниците на Центарот за реформи во финансиското известување.

б) Едукација и градење на капацитетите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

На 24 и 25 април 2013 година во Виена - Австрија, двајца претставници на Советот присуствуваа на работилница во организација на Светска Банка, REPARIS проект.

Исто така, во организација на Светска Банка, во периодот од 21 до 23 мај, во Виена се одржа работилница на тема “Регулативата од областа на ревизијата, надзорот и контролата на квалитет, напредок и перспективи“, на која присуствуваа претставници на регулаторни тела и на министерства за финансии на земјите од Југоисточна Европа, меѓу кои и претседателот на Советот.

в) Активности поврзани со усогласување со европската регулатива

Во текот на 2013 година Советот, активно учествуваше при подготвување на Извештаите за напредокот на Република Македонија во областа на внатрешниот пазар и конкуренцијата – Поглавје шест.

г) Други активности

Во текот на 2013 година, претседателот на Советот, оствари посети на друштва за ревизија и овластени ревизори – трговци поединци во Република Македонија. На овие посети од страна на претставниците друштвата за ревизија и овластените ревизори – трговци поединци беше дискутирано за проблемот за нелојалната конкуренција и проблемот со цените на чиненње, кој директно влијае врз квалитетот на ревизорските услуги и ревизорската независност.

9. Заклучоци

Советот се основаше и започна со работа во 2012 година, кога негови приоритети беа изготвување и донесување на основните акти на Советот и интерните акти на стручната служба на Советот.

Главните приоритети на Советот во текот на 2013 година беа насочени кон спроведување на процесот на лиценцирање на овластените ревизори, на друштвата за ревизија кои вршат работи на ревизијата и овластените ревизори - трговци поединци.

Исто така, во континуитет Советот ги разгледуваше, даваше конкретни мислења и забелешки по актите на Институтот со што индиректно влијаеше на квалитетот на донесените акти. Независно дали актите беа доставени само на разгледување до Советот или согласно Законот за ревизија се бараше добивање на согласност, Советот до постигнување на бараниот квалитет на истите кога сметаше за потребно ги враќаше на корекции и дополнувања во повеќе наврати.

Целокупната активност на Советот ќе биде кон подобрување на капацитетот на Стручната служба.

10. Финансиски информации за реализација на Финансискиот план за 2013 година

Категорија	Расходна ставка	Опис	Буџетска сметка 637	Самофинансирачка сметка 787
	401	Основни плати	1.274.191,00	0,00
	402	Придонеси за социјално осигурување	471.294,00	0,00
40		Плати и надоместоци	1.745.485,00	0,00
	420	Патни и дневни расходи	0,00	70.097,00
	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	0,00	390.651,00
	423	Материјали и ситен инвентар	49.429,00	26.411,00
	424	Поправки и тековно одржување	14.444,00	97.626,00
	425	Договорни услуги	77.983,00	1.406.608,00
	426	Други тековни расходи	0,00	94.438,00
42		Стоки и услуги	141.856,00	2.085.831,00
	480	Купување на опрема и машини	123.411,00	33.984,00
	483	Купување на мебел	149.999,00	0,00
48		Капитални расходи	273.410,00	33.984,00
		ВКУПНО	2.160.751,00	2.119.815,00

Вкупните расходи на Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Буџетската сметка 637 за 2013 година изнесуваат 2.160.751,00 денари, додека на сметката од самофинансирачки активности 787 расходите за 2013 година изнесуваат 2.119.815,00 денари.

Плати и надоместоци – Расходите за плати и надоместоци изнесуваат 1.745.485,00 денари, односно околу 81% од вкупните расходи на Буџетската сметка. Истите се однесуваат за исплата на плати за Раководителот на стручната служба и Претседателот на Советот.

Стоки и услуги – Расходите за стоки и услуги од Буџетската сметка изнесуваат 141.856,00 денари, а од самофинансирачката сметка изнесуваат 2.085.831,00 денари. Расходите во рамките на оваа категорија се однесуваат на исплата на патни и дневни расходи за патувања на вработените во земјата и странство, комунални услуги за просторот со кој располага Советот, како и комунални услуги за Претседателот на Советот, расходи за материјали и ситен инвентар, расходи за поправки и тековно одржување, расходи за договорни услуги (месечен надоместок за 6 надворешни членови на Советот, расходи за изнајмување на стан на Претседателот на Советот како избрано и именувано лице, расходи за волонтери) и други тековни расходи.

Капитални расходи – Капиталните расходи на Буџетската сметка изнесуваат 273.410,00 денари и 33.984,00 денари од самофинансирачката сметка. Овие средства беа наменети за исплата на канцелариски мебел и опрема за опремување на просториите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

**СОВЕТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И
НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА**
Претседател
Соња Ѓелова – Стојанова